

NOVÉ PŘEROVSKO

Mimořádné vydání

MIMOŘÁDNÉ ČÍSLO • ROČNÍK VI • ZDARMA! • ČTVRTEK 10. 7. 1997

KATASTROFÁLNÍ POVODEŇ ZASÁHLA CELÝ OKRES

(NP) Povodeň, jakou nikdo nepamatuje, zasáhla v pondělí přerovský okres. Okresní povodňová komise začala zasedat už v sobotu 5. července v 7 hodin ráno poté, co signály z předchozího dne napovídaly o ohoršující se situaci na tocích. V průběhu neděle 6. července nastaly problémy v Býškovicích, kde se kapacitně zcela naplnil Býškovický potok, takže hrozilo protržení hráze a zatopení místní bytové zástavby.

V ponděli 7. července se nejdřív na Hranicku vylily z břehů menší říčky Velička a Ludina a posléze i Bečva. Ze Skaličky a Hustopeč n. B., které velká voda odřízla, bylo nutné evakuovat vrtulníkem po dvou desítkách uvězněných osob. V Hranicích byli do bezpečí evakuováni lidé z níže položených ulic a usedlostí a prakticky celé Hranice se ocitly pod vodou. Tou dobou byla ohrožena i rozvodna vysokého napětí v Dluhonicích u Přerova. Tu se přes veškerá opatření nepodařilo před vodou uchránit, což později znamenalo

přerušení dodávky elektřiny pro velkou část Přerova.

V okresním městě začala řeka Bečva vystupovat z břehů v pondělí krátce po poledni. Ve 12 hodin v ní dosahoval průtok vody 380 kubických metrů za sekundu, jak sdělil tajemník Okresní povodňové komise ing. Alois Zvoneček. Před 16. hodinou přívalová vlna během několika desítek minut zaplavila velkou část Přerova a způsobila nejméně sto let neviděnou povodeň.

Ve středu 9. července v poledne řekl A. Zvoneček, že podle podkladů Povodí Moravy se odhadoval průtok vody ve dnech 7. a 8. července povodňovým korytem Bečvy, širokým v některých místech až dva kilometry, na 650 až 700 metrů kubických za sekundu. Povodňová situace nenastala jen na Bečvě, ale také na většině drobných vodních toků v okrese, takže byla velkou vodou zasažena většina obcí přerovského okresu, přičemž míra jejich postižení byla velice rozdílná. Ušetřeny velkých problémů zůstala pouze severní oblast

okresu (Brodecko, Kokorská, Veselíčko), Záhoří a Dřevohosticko.

Nejhorší situace z hlediska rozsahu nastala v Přerově a z hlediska bezprostředního ohrožení životů v obci Troubky. V úterý a ve středu evakuovalo pět armádních dopravních vrtulníků ve spolupráci s hasiči a Zdravotnickou záchrannou službou Přerov na improvizovaný heliport na parkovišti u Prioru postižené obyvatele této obce. Zranění a zdravotně postižení byli ihned převáženi do nemocnice a zdraví pak do evakuačních center. Do středečního odpoledne bylo do Přerova z Troubku evakuováno přes 1100 osob, další dvě stovky do Lipníka n. B. a některé rovněž do Tovačova.

Tento popis zaznamenal jen nejhodnější události vývoje živelné katastrofy v maximální stručnosti a vychází z údajů, jež měla krizová redakce Nového Přerovska ve středu v podvečer k dispozici.

Vodou musíme přísně šetřit!

(NP) Rozhodující a největší vodárenské zdroje okresu Přerov jsou vyřazeny z provozu. Úpravné vody, čerpací stanice, studny byly zatopeny povodňovou vodou a znehodnoceny včetně Skašovských jezer mezi Tovačovem a Troubkami, které jsou zdrojem pitné vody hlavně pro město Přerov. Znehodnocení čisté vody jezer způsobil tzv. přerov vody z řeky Moravy z poškozené hráze mezi řekou Moravou a Skašovskými jezery. Obnova zdrojů a zprovoznění zařízení úpraven a čerpacích stanic bude trvat delší dobu (odhaduje se na čtyři až šest týdnů).

Odstraňování škod se zahájí okamžitě po odeznamení povodňových vln. V provozu jsou pouze následující vodárenské zdroje, jež jsou schopny jen v omezené míře zásobovat obyvatelstvo: čerpací stanice Klopotovice pro Kojetínsko a Tovačovsko; úpravné vody v Brodku u Př. a Lyskách pro Přerovsko a Lipensko; úpravná voda Lhotka je výměnou omezena pro město Hranice. Proto je nutné, aby obyvatelstvo maximálně šetřilo vodu a používalo ji jen pro sociální potřeby a vaření. K přiměřenému pítí se doporučuje vodu raději převářit nebo používat balenou vodu. Pokud celostátní krizový štáb uvolní pro okres Přerov požadované cisternové vleky a cisterny, bude možné omezeně zásobovat i obce přerovského okresu. (Další informace na str. 2)

Povodňovou situaci v ulicích Přerova dokumentují fotografie Romana Kočího.

NEDOSTATEK KRVE MŮŽE ZLEPŠIT KAŽDÝ Z NÁS

(Lam) Rychlá záchranná služba a Nemocnice v Přerově, stejně jako Český červený kříž a středisko humanitární pomoci pro postižený přerovský okres vyzývají a prosí všechny občany, kteří jsou ochotni darovat krev, že tak mohou učinit ve čtvrtek 10. 7. a v pátek 11. 7. od 7 do 15 hodin v transfuzním oddělení v areálu přerovské nemocnice. Výzva platí pro dárcé všech krevních skupin, především je však akutní nouze o krev s faktorem negativním!

ŽIVEL

Těžko se hledají slova. Vodní živel totiž zcela ochromil život nejen v Přerově, Hranicích a mnoha obcích přerovského okresu, ale prakticky na celém území Moravy a také ve východních Čechách i v Polsku. Samostatnou kapitolou se staly tragické události v Troubkách, které přivál vody prakticky vymazal z mapy. Je zcela logické, že záchranné práce se v prvních hodinách soustředily především na záchrannu lidských životů právě v Troubkách.

Po středeční stabilizaci situace začaly sítit debaty občanů o naprostém selhání varovného systému. Zatímco po propuknutí katastrofálních záplav pracovali záchranné týmy, hasiči, vojáci, lékaři a policisté skutečně s maximálním nasazením a zabránili tak mnohým dalším tragédiím, varování občanům padesátitisícového Přerova před blížící se přívalovou vlnou nepříšlo prakticky žádne. Na rozdíl od okresního krizového štábů, řízeného osobně přednostou Okresního úřadu, městský krizový štáb Přerova ještě ve středu ráno nebyl funkční.

V nejbližších dnech bude nejdůležitější zajistit zásobování obyvatel pitnou vodou a základními potravinami. Nezbývá zároveň, než apelovat na lidskou solidaritu především obyvatel v těch oblastech města, které zůstaly v těch vodami ušetřeny.

Mimořádné vydání Nového Přerovska zpracované v improvizovaných podmínkách chce skromným dilem přispět ke zlepšení informovanosti občanů a normalizaci života na Přerovsku. Kdy se nám podaří zpracovat další vydání NP, nejsme schopni v tuto chvíli přesně určit. (raš)

AKUTNÍ VÝZVA PRO VŠECHNY

Spoluobčané potřebují vaši pomoc!

(Lam) Více než 1200 evakuovaných obyvatel z nejpostiženějších lokalit přerovského okresu našlo svou dočasnou střechu nad hlavou v celkem sedmi ubytovacích zařízeních, jimiž jsou v Přerově Zimní stadion, kasárna v Želatovské ulici, SOU stavební bří Hovůrkových, ISŠ technické K. Kouříkla 8, Hotel GPB, Léčebna dlouhodobě nemocných v areálu přerovské nemocnice a vojenská kasárna v Lipníku nad Bečvou. Do jmenovaných zařízení se za vesměs dramatických okolností přemístili jak občané, kteří voda přibýtky "pouze" zatopila či bydlí kdekoli v republice, ale i taci, jimž živel vzal úplně všechno a ve spodním prádle si zachránili holý život. Právě tito jsou v současné době nejpotřebnější a ocení jakékoli množství obuví, šatstva, a toaletních potřeb. Přinést je můžete kdykoli do ZŠ v Želatovské ulici, do základny Českého červeného kříže v ulici U Bečvy (jesle a rybníka) a do ZŠ v ulici Svisle. Sponzoři, kteří chtějí pomoci ve větším množství finančně či materiálně se mohou kontaktovat s Okresní povodňovou komisí na tel. 0641/202 808.

Nemocnice bez omezení

(kvaj) Nemocnice v Přerově, jak NP sdělil statutární zástupce jejího ředitele ing. Josef Zoula, zajišťuje veškeré dostupné služby a vlastními silami zabezpečuje svůj provoz. Lékaři, sestry a ostatní personál pracují s největším nasazením, pravidelně nastupují směny, a to i opakovaně bez odpočinku.

Nemocnice podle náměstka J. Zouly je zajištěna zásobováním vodou, elektřinou a ostatními energiemi. V případě výpadku zásobování těmito zdroji jsou však připraveny zdroje náhradní. K použití jsou nachystány i všechny operační sály. Nemocnice otevřela také dvě patra léčebny dlouhodobě nemocných a jedno poschodi interny pro evakuované osoby, které se ocitly bez přístřeší, a to nemocně i zdravě. Nemocnice přijala takto okolo stovky lidí, kteří mají zajištěny nocleh, stravu a lékařskou péči. Ženy, zejména rodičky, které potřebují lékařskou péči, přijímá gynekologické a porodnické oddělení v Dvořákově ul. a malé pacienty dětské oddělení v téže budově.

Nemocnice nezapomíná ani na pacienty, kteří potřebují dialýzu. Ti jsou doprováváni k tomuto úkonu prostřednictvím Zdravotnické záchranné služby do přerovské nemocnice nebo do nemocnice v Novém Jičíně. Pokud se některému pacientovi s nemocnými ledvinami potřebné dialýzy nedostalo, nechť se jakýmkoliv způsobem přihláší ZZS Přerov.

Přerovská nemocnice zásobuje léky a zdravotnickým materiálem přerovská evakuacní centra prostřednictvím své smluvní lékárny. V nemocnici je také v nepřetržité činnosti služba na telefonním čísle 202008, která poskytuje informace o poskytované zdravotní péči, přijímá různé vzkazy a také zprostředkovává zprávy o pohřešovaných osobách.

Základní informace obyvatelstvu od Městské povodňové komise

* Chléb je k dispozici v Městském domě a obchodní síti, kam se průběžně dováží. Zaplavené oblasti jsou operativně zásobovány čluny, které rozvážejí chléb a pitnou vodu.

* Vodu z vodovodů, hydrantů a jiných provizorních zdrojů nutno převařovat minimálně 5 minut. Členové Městské povodňové komise dále důrazně žádají, aby lidé v současné situaci neplýtvali vodou k mytí aut, chodníků apod!

* Zásobování plyny ve formě malých propan-butanových bomb je zajištěno v areálu ČSAD v ulici 9. Května ve skladu technických plynů. Otevřeno je od pondělí do pátku od 8 do 11 hodin a od 14 do 16 hodin. Do zaplavených oblastí bude plyn dodáván Městskou povodňovou komisí.

* Léky a zdravotnický materiál mohou lidé zakoupit v lékárnách v ulici Kratochvílově (tel. 0641/217286) a v ulici Optická (tel. 0641/204998). Pozn. redakce - podle neoficiálních informací jsou v provozu i lékárny v ulicích Budovatelů a Čechova.

* První pomoc je poskytována ve vážných případech na tel. 0641/202008, platí zejména pro diabetiky, epileptiky a kardiaky.

* Finanční výpomoc v nejvážnějších případech poskytuje Městský úřad v Přerově, odbor sociálních věcí na nám. Přerovského povstání (proti Prioru a kinu Hvězda).

* Otázka pojištění bude řešena v okamžiku, kdy pojišťovna dodá tiskopisy pro uplatňování pojistných událostí. Občané si je budou moci vyzvednout na Městském úřadě. Poškozené věci je třeba uschovat do doby vyřešení pojistné události.

* Městská povodňová komise dále vyzývá všechny občany, ochotné poskytnout ubytování evakuovaným osobám. V takovém případě mohou hlásit své kontaktní adresy a telefonní čísla na telefonu 0641/260265 nebo 0641/206759 nebo osobně v budově MěÚ v Přerově, nám. TGM.

*****

Na krizové štáby se v případě pohřešování osob, ohlašování nebezpečných havarijních stavů, hrozícího zřícení neevakuovaných budov, při úniku plynu, vzniku požáru, drancování, úmrtí apod. se obracejte na následující tel. čísla: Městská povodňová komise - 0641/260265, 206759, nebo Okresní povodňová komise - 0641/202150, 201618.

UPOZORNĚNÍ VaK PŘEROV

Vodovody a Kanalizace Přerov upozorňují občany v obcích, jež jsou zásobovány vodou z veřejného vodovodu, že přívod vody do jejich podružných vodojemů byl zastaven a po vyčerpání současné zásoby se bude provádět jen nouzové zásobování cisternami, jak je zmíněno výše. Nasazené cisternové vleky a cisterny, které jsou nyní k dispozici, nemohou plně uspokojit veškeré požadavky občanů. Situace je mimořádná a většina občanů ji jako takovou chápe a přistupuje k jejímu řešení aktivně. Proto veření VaK Přerov apeluje na občanskou solidaritu s postiženými spoluobčany, abychom všichni vlastními úspornými opatřeními umožnili používat pitnou vodu všem!

KDE ZÍSKÁT PITNOU VODU

(kvaj) Vyřazení z provozu zejména úpravné vody v Troubkách 7. července večer znamenalo pro zásobování Přerova pitnou vodou ztrátu plných 160 litrů vody za sekundu, tedy podstatné části. Tím se ocitla část města od Prioru k Meoptě prakticky bez vody. V ostatních částech města byla dodávka značně omezena.

Podle sdělení tajemníka okresní povodňové komise Aloise Zvonečka mohou lidé získat vodu z náhradního zásobování cisternami, které zajišťují (viz samostatný článek) Vodovody a kanalizace Přerov. Kromě toho je ale třeba, aby si obyvatelé Přerova prověřili v domech, zda ve sklepích, prádelnách, přízemích a dolních patrech je vyhovující tlak vody, odkud by se mohli zásobovat.

V obcích, kde je zaveden veřejný vodovod, bude po vyčerpání kapacity vodojemů odstavena dodávka vody do veřejného vodovodu v důsledku havarijní situace zdrojů. Možné náhradní zásobování z místních studní prověří místní povodňové komise a starostové obcí. V případě nedostatku kapacity místních studní jsou zmíněné orgány povinny ve spolupráci s VaK a Okresním úřadem Přerov zajistit možné přistavení cisteren. Pro případ nedostatku pitné vody pro obyvatelstvo ve všech postižených obcích bude zajišťována pitná voda balená v plastových lahvičkách.

Upozorňujeme občany, že vodu z náhradních zdrojů je třeba převařovat minimálně pět minut!

Auto nechte raději doma!

(red) Krizová redakce NP upozorňuje na žádost kompetentních okresních i přerovských městských orgánů individuální automobilisty, aby dnes a rovněž v nejbližších dnech nechali své vozy doma a vyjížděli jen v opravdu nutných případech. Umožnění bezproblémového provozu pohotovostních vozidel je v zájmu řady spoluobčanů, kteří jsou v různé míře postiženi důsledky povodně!

Evakuace Troubek

(Lami, pov) Ještě ve středu v noci pokračovaly záchranné akce v Troubkách, které byly povodňovou katastrofou zasaženy vůbec nejvíce. Druhý den záplav, tedy v úterý, byla z Troubek, kde žijí přibližně dva tisíce obyvatel, vrtulníky přepravena zhruba tisícovka lidí, ve středu pak dalších asi 300 lidí. Přeprava vrtulníky byla ukončena ve středu večer, dale podle informací člena Okresní povodňové komise Lubomíra Pravdy evakuace obce pokračuje nákladními vozidly a autobusy. Záchranným komplikovali práci občané, kteří odmítali opustit své domovy dokonce i v bezprostředním ohrožení života. Občané byli evakuováni do všech sedmi hlavních středisek v okrese a jména osob v nich ubytovaných najdete na poslední straně. Podle oficiálních zdrojů se v Troubkách zřítilo 40 až 50 domů, očítí svědkové počet odhadují přibližně na dvakrát taklik. Voda přitom smetla nejen v Troubkách, ale např. i v Lověšicích a Přerově v ulici Za mlýnem, převážně domy z nepálených cihel, tzv. vepřáky. Navíc troubečtí občané očekávali záplavu ve směru od koryta řeky Bečvy, ale přívalová vlna přišla nečekaně od Přerova. Vstříc při pomoci Troubkám i celému okresu vyšla 33. základna vrtulníkového letectva Přerov. Do akce bylo v okrese nasazeno šest dopravních vrtulníků zajišťujících evakuaci, zásobování potravinami a transport zraněných, další dva bojové vrtulníky se staraly o průzkum terénu. Pravidelní pacienti, životně závislí na péči přerovské nemocnice, byli rovněž zabezpečováni prostřednictvím vrtulníků, dalej Tatrou 815 a loděkami. Jednalo se především o pacienty na dialýzu a diabetiky, dvě nastávající maminky byly přepraveny k porodu do Olomouce vrtulníky.

Počty obětí nejsou známy

(kvaj) V průběhu dní, kdy kulminovala povodňová katastrofa v přerovském okrese, bláslila různá elektronická media (rádiové a televizní stanice) řadu navzájem odlišných informací o počtech obětí na životech a nezvěstných osob v okrese. Všechny tyto informace je třeba brát s rezervou, neboť dosud nikdo nebyl schopen zodpovědně podobné údaje shromáždit a počty případných ztrát na životech a pohřešovaných osobách objektivně vyčíslit.

Bezpečnostní služba ECOP
Přerov nabízí občanům, firmám a institucím střežení budov a majetku pomocí připojení na pult centralizované ochrany. Výjimečně je možná i dohoda o vizuální kontrole objektů bez funkční elektronické zabezpečovací signalizace pracovníků zálohových skupin ECOP. Tato služba včetně připojení je pro výjimečnost situace na dobu dvou měsíců poskytována bezplatně. ECOP se omlouvá všem, kteří volají na dispečink firmy a požadují fyzickou ostrahu. Není totiž schopna vyhovět této žádosti, protože všichni pracovníci ECOP jsou k dispozici krizovému šábu a stávajícím zákazníkům.

Zásobování obyvatelstva je zajištěno

Chléb se rozváží vrtulníky, nákladáky i na člunech

(Lami) Nejen maximálně zkomplikované zásobování potravinami, ale samozřejmě i přívod elektřiny, vody a přerušení telefonního spojení byly a mnohé z nich stále jsou průvodními jevy živelné vodní katastrofy v přerovském okrese. Ve středeční podvečer ještě neměla Okresní povodňová komise telefonické spojení se sedmdesáti procenty obcí přerovského okresu, přičemž 91 obcí bylo valicí se vodou v různých podobách dotčeno.

"Město Přerov je zásobováno osmi cisternami s pitnou vodou, přičemž nedostatek vody tiží zejména levý břeh Bečvy," uvedl ve středu odpoledne starosta města Petr Dutko. Dodejme, že ještě než se markantně zhoršila situace v sousedním olomouckém okrese, přijely do Přerova posilové cisterny právě z Olomouce. "Osobně vyzývám všechny obyvatele přízemí a nižších patér panelových domů, aby neváhal poskytnout vodu i sousedům z vyšších patér," vzkazuje občanům Přerova starosta. Hysterie, že jim tak voda ubude, je přitom zbytečná. Zásobování cisternami s

pitnou vodou bude podle odborníků probíhat pravděpodobně i dalších 14 dnů, neboť Skašovská jezera u Troubek nad Bečvou a u Tovačova jsou momentálně naprostě znečištěna a zaplavena.

Zásobování potravinami je v celku stabilizováno a již dnes, tedy ve čtvrtek, by měly být provozuschopné obchody zákazníkům otevřeny. V pondělí byla sice silně zaplavena centrální přerovská pekárna Racek, ale vodu odsud hasiči vypumpovali jako vůbec z prvního objektu. Operativně sem byla dovezena pitná voda, stejně tak byl zajištěn náhradní zdroj elektřiny. Zpočátku povodní, kdy zde byla odstávka, byl do Přerova chléb dovážen z Olomouce, v úterý a ve středu již pekárna Racek pracovala na plný provoz.

Obce Bochoř, Henčlov, Výmyslov a Troubky byly ve středu večer zásobovány letecky, silnice směrem z Přerova do Lipníka se již dala projet vojenskými nákladními vozidly. V Přerově pak byly lokality zejména kolem Kozlovske ulice a Trávníku zásobovány z loděk městské policie i dobrovolníků.

Hyenismus v lidské podobě

(Lami) Totálního zlepřistvení některých lokalit města a možnosti dozoru policistů a městských strážníků a přerušené dodávky elektrické energie bleskurychle využili zejména naší nejmenování spoluobčané k bezostyšnému rabování. Krášt se vydali hlavně v oblasti parku na náměstí Svobody, ale i jinde, už v ponděli večer. Je to sice neuvěřitelné, ale proti srsti jim nebylo ani riskování života, když se ti nejodvážnější, podle očitých svědků, chystali přeplavat i rozbořený "Dunaj" v Komenského ulici. Mnozí byli včas zahnáni policisty, zásahovými jednotkami i pozornými občany. "Rabíři" využívali naprosté tmy, nefungujících alarmů a nepozornosti vyděšených obyvatel, kteří měli úplně jiné starosti.

Stejně tak se známá česká povaha projevila u dodávek chleba, kde se lidé údajně i fyzicky napadali. Také zásobování cisternami s pitnou vodou se neobešlo bez konfliktů. Ještě ve středu podle rozhořčených policistů také řidiči z nepochopitelných důvodů nerespektovali ani nejzákladnější pravidla silničního provozu. Doslova odporné, a ten výraz na toto místo skutečně patří, bylo i chování tzv. "čumilů", kteří se vozili přeplněným bojovým vozidlem pěchoty z vojenské posádky v Přáslavicích, nasazeným na přepravu obyvatel. BVP převáželo lidí, kteří v ponděli odpoledne odřízl proud vody od domovů, přes zaplavěné ulice v centru. Po desítkách hodin se potřebovali konečně dostat k domovům a shledat se s rodinnými příslušníky. Stáli několikahodinovou frontu na převoz, ale předbhali je senzacechti v zvědavci, než je vojáci odkázali do patřičných mezi.

Na druhé straně existují i příklady solidární výpomoci. Například přerovský Městský dům poskytl azyl i jídlo zdarma "uvězněným" v centru města, podobně se zachovaly také Muzeum, Taverna, hotel G.P.B a další. Chléb se rozdával na některých místech dokonce zadarmo, zatímco například v také zaplavěné Ostravě obchodníci spekulovali s cenami základních potravin.

»Bystríčka« se neprotrhla

(kvaj) Krizový článek v Přerově popřel, že by se přehrada v Bystríčce protrhla nebo že by byla vypuštěna, což podle různých fám mělo způsobit přívalovou vlnu vody. Její kapacita však byla záhy naplněna a voda se přes ni přeflila do všech stran, takže se vlastně odtok z nádrže rovnal přítoku.

Mimořádné povodňové vydání Nového Přerovská připravila krizová redakce ve složení Ivan Rašťák, Jaroslav Kvapil, Lada Galová, Jiří Pavlat a Věra Zajicová

v zapojených prostorách

firmy CBNet.

Fotografie pořídil Roman Kočí.

Operativně vytiskla tiskárna EURO-PRINT Přerov s.r.o.
Distribuováno zdarma!

